

**Nederland 2040:
een toekomstbeeld**

2040

NEDERLAND

**Een verhaal
voor Nederland
in 2040
(samenvatting)**

Concept

Colofon

Nederland 2040: een toekomstbeeld

Een verhaal voor Nederland in 2040

Auteur

Denktank Nederland 2040

www.toekomstnederland2040.nl

Creative Commons

De Argumentenfabriek

CC 2023

www.argumentenfabriek.nl

Het project Denktank Nederland 2040: een toekomstbeeld, is een initiatief van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten en De Argumentenfabriek.

Concept, juni 2023

Een verhaal voor Nederland in 2040 (samenvatting)

De wereld gaat ingrijpend veranderen de komende zeventien jaar. Om hierin scherpe keuzes te kunnen maken, heeft Nederland een realistisch en hoopgevend toekomstbeeld nodig. De Denktank Nederland 2040 heeft een conceptverhaal gemaakt dat antwoord geeft op vier vragen:

1. **Waarom?** Wat verwachten we voor 2040 en wat maakt verandering noodzaak?
2. **Wartoe?** Hoe ziet Nederland eruit in 2040? Wat willen we hebben bereikt?
3. **Hoe?** Hoe brengen we verwachtingen en toekomstbeeld bij elkaar?
4. **Wat?** Welke concrete voorstellen helpen het toekomstbeeld te realiseren?

1. **Waarom?** Zes belangrijke beweegredenen

We zien zes ontwikkelingen die het noodzakelijk maken dat we in beweging komen:

1. Klimaat en natuur;
2. Bevolkingsgroei en vergrijzing;
3. Digitale revoluties en artificiële intelligentie;
4. Geopolitiek en Europa;
5. Sociale versplintering en onvrede;
6. Politieke onmacht en overheidsfalen.

2. **Wartoe?** Drie doelen

We hebben voor 2040 drie doelen voor ogen. We streven naar een krachtiger, groener, menselijker Nederland.

1. **Krachtiger** betekent dat Nederland in 2040 sterker is dan nu en dat het ons ook economisch voor de wind gaat. We investeren structureel in mensen, kennis, innovatie en infrastructuur. We hebben een overheid die uitblinkt in eenvoud en slagkracht en politici die durven te kiezen en oog hebben voor de lange termijn. En we dragen in Europees verband bij aan mondiale vrede, veiligheid en voorspoed.
2. **Groener** betekent dat we in 2040 leven en werken in harmonie met de natuur. Dat onze energievoorziening klimaatneutraal is, onze productie

en consumptie veel duurzamer. We consumeren niet minder, wel anders. Economische groei is duurzame groei geworden, binnen de planetaire grenzen. Meer ruimte voor groen en voor water maken dat we de gevolgen van de klimaatverandering aankunnen.

3. **Menselijker** betekent dat we in 2040 leven in een zorgzame samenleving, waarin mensen tijd en aandacht hebben voor elkaar. Waarin kinderen tot volle bloei komen, waarin we voortdurend investeren in mensen en waarin iedereen kan rekenen op brede bestaanszekerheid. Een land waarin tegenover heldere burgerplichten vanzelfsprekend ook heldere burgerrechten staan.

3. Hoe? Zes veranderprincipes

Het realiseren van de beweegredenen en de doelen vragen om een duidelijke veranderstrategie. Daarbij gaan we uit van zes principes.

1. Duurzame groei (Voldoende verdienvermogen)
2. Brede bestaanszekerheid (De basis op orde)
3. De Grote Vereenvoudiging (Minder complexiteit)
4. Politiek leiderschap (Scherpe keuzes)
5. Moonshot (Baanbrekende doelen)
6. Sociale Pacten (Verantwoordelijke partners)

4. Wat? Vijftien ideeën

Wat stellen we concreet voor? De vele voorstellen die we als denktank hebben verzameld, hebben we samengevat in vijftien ideeën, steeds met een bijbehorende selectie van concept-voorstellen.

1. Sterk Europa: de EU als wereldspeler
2. Productief kennisland: hoge productiviteit, waardig werk
3. Digitaal wendbaar: technologie dient de mens
4. Presterende overheden: ongecompliceerd goed
5. Veilig en paraat: anticiperen op gevaren
6. Hoogwaardige mobiliteit: Japans openbaar vervoer
7. Circulaire economie: duurzaam produceren en consumeren
8. Groene gemeenten: leven in harmonie met de natuur
9. Eenvoudige belastingen: makkelijker én groener
10. Regionaal geworteld: overal thuis
11. Brede bestaanszekerheid: zekerheid in onzekere tijden
12. Betrokken burgers: ruimte voor de samenleving
13. Van zorg naar gezondheid: de kracht van preventie
14. Zorgzame samenleving: tijd voor elkaar
15. Kansrijke kinderen: investeren in de toekomst

Het project Denktank Nederland 2040: een toekomstbeeld, is een initiatief van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten en De Argumentenfabriek.